

ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

รายงานการใช้นวัตกรรม

การพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ *Slow Motion & Multi-Angle*
ประกอบการสอน ชุด “รำตังหวาย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ *(Active Learning)*
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

นางจตุพร พรหมทอง

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๘ (บ้านจานเขื่องนามั่ง)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

รายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle
ประกอบการสอน ชุด “รำตงหวาย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning)
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

จัดทำโดย

นางจตุพร พรหมทอง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๘ (บ้านจานเขื่องนามั่ง)

อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๘ (บ้านจานเชิงนามั่ง)

ที่ พิเศษ/2569

วันที่ .....

เรื่อง รายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๘ (บ้านจานเชิงนามั่ง)

ตามที่โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๘ (บ้านจานเชิงนามั่ง) ได้มอบหมายให้บุคลากรโรงเรียนจัดทำ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสมรรถนะทางการเรียนรู้และสมรรถนะทางการอาชีพที่เสริมสร้าง อัตลักษณ์อุบลราชธานีขึ้น ข้าพเจ้า นางจตุพร พรหมทอง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ศิลปะ ได้ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้ สื่อวีดิโอ Slow Motion & Multi-Angleประกอบการสอน ชุด “รำตงหาย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบ (Active Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บัดนี้ ข้าพเจ้า ได้ดำเนินการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอส่ง เอกสารรายงานนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยมีรายละเอียดตามเอกสาร ดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ลงชื่อ ..... ผู้รายงาน

(นางจตุพร พรหมทอง)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ความเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....

ลงชื่อ ..... ผู้รับรายงาน

(นายเอกกราช ทองรอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๘ (บ้านจานเชิงนามั่ง)

คำนำ

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๒๘ (บ้านจานเขื่องนามั่ง) ได้จัดทำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angleประกอบการสอน ชุด “รำตั้งทวย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาศิลปะ พัฒนาทักษะกระบวนการทางด้านนาฏศิลป์ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชื่นชมและความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์อุบลราชธานี และมีทักษะด้านความร่วมมือโดยมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและคณะทำงานทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำนวัตกรรมเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่านวัตกรรม การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาศิลปะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ร่วมกับสื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angleประกอบการสอน ชุด “รำตั้งทวย” เล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับสถานศึกษาหรือครูผู้สนใจที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชื่นชมและความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์อุบลราชธานี

นางจตุพร พรหมทอง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. ชื่อนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้	1
2. ชื่อผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม	1
5. ประเภทของนวัตกรรม	2
6. หลักการและเหตุผลความเป็นมา	2
7. เครื่องมือที่ใช้	4
8. กลุ่มเป้าหมาย	5
9. หลักการแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	5
10. การออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้	12
11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรมการ	14
12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	14
13. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรม	15
14. การประเมินผล	15
15. ภาพกิจกรรม	16
ภาคผนวก	

รายงานนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1. **ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้** : การพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้งหวาย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. **ผู้จัดทำนวัตกรรม** : นางจตุพร พรหมทอง ตำแหน่งครู โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 28(บ้านจานเขื่อนนามัง)
3. **ระยะเวลาดำเนินการ** : ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
4. **แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม**

วิธีการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอทัศน์ (Video) ในบรรดาสื่อการสอนที่ได้นำไปใช้เป็นเครื่องช่วยการเรียนการสอน นั้น สื่อวิดีโอทัศน์เป็นสื่อหนึ่งที่เข้ามามีบทบาท และอิทธิพลต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพราะคุณสมบัติของวิดีโอทัศน์ เอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาหลายประการ คือ สามารถนำสิ่งที่อยู่ภายนอกห้องเรียนเข้ามาสู่นักเรียนในห้องได้ สามารถใช้เทคนิคในการถ่ายทำเพื่อให้นักเรียนได้เห็นสิ่งที่เล็กมาก ๆ ได้อย่างชัดเจนด้วยตาเปล่า สามารถตัดต่อแก้ไข หรือเพิ่มเติมเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทำให้การเรียนการสอนเกิดประโยชน์ตรงกับความต้องการของผู้สอน วิดีทัศน์ยังเอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ เพราะสามารถดูซ้ำได้หลายครั้งจนกว่าจะเข้าใจ หรือจดจำได้และยังสามารถช่วยครูผู้สอนได้ด้วยการบันทึกภาพการสอนของครูแล้วนำมาเปิดชมเพื่อตรวจสอบความบกพร่อง และข้อผิดพลาดนั้น ๆ เพื่อพัฒนาการสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นได้ตลอดเวลา

กรอบแนวคิดในการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้งหวาย” เพื่อเพิ่มทักษะทางด้านนาฏศิลป์ ครูผู้สอนได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนานวัตกรรม กล่าวคือ การสอนท่ารำประกอบ “เพลงรำตั้งหวาย” ด้วยวิธีการสอนโดยใช้การสอนแบบปกติ กับวิธีการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ครูผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสอนทั้งสองอย่างจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบการสอน โดยสามารถแสดงกรอบแนวคิด ซึ่งระบุความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1

ตัวแปรต้น

1. การสอน โดยสื่อวิดีโอทัศน์   2. การสอนโดยวิธีปกติ

ตัวแปรตาม

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียน โดยสื่อวิดีโอทัศน์และโดยวิธีปกติ   2. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อวิธีการสอน โดย ใช้สื่อวิดีโอทัศน์

5. ประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมด้านสื่อการสอน ด้วยการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตงหวาย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่น และ สถานศึกษา นำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งผลถึงการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา เด็กและเยาวชนไทยทุกคน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับ การดำรงชีวิต ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ เห็นผลคาดหวัง ที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น และสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพ และมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจน เรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ และช่วย แก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษาตั้งนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่ง ถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายคาดหวังได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัวและบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกับทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการวางแผนดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบตลอดจน ปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติ ไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ การพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดความสมดุลต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมอง และพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และ ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษา. 2551:2-5) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระ ในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือทัศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอ ผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของ ศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพวิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจ

ความสัมพันธ์ระหว่าง ทศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดนตรีมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรี แสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่าดนตรีถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่าง อิศระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ร้องเพลงและ เล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ นาฏศิลป์มีความรู้ 2 ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดอย่างอิสระสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหว ในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวันเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษา. 2551 : 51) คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องรู้และเข้าใจการใช้ทัศนธาตุ รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว สี แสงเงา มีทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์ ถ่ายทอดความคิด อารมณ์ ความรู้สึก สามารถใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วน ความสมดุล น้ำหนัก แสงเงา ตลอดจนการใช้สีคู่ตรงข้ามที่เหมาะสมในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 มิติ เช่น งานสื่อผสม งานวาดภาพระบายสี งานปั้น งานพิมพ์ภาพ รวมทั้งสามารถสร้างแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบเพื่อถ่ายทอดความคิดจินตนาการเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่แตกต่างกัน เข้าใจปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์หลักการลด และเพิ่มในงานปั้น การสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตน รู้วิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ตลอดจน รู้และเข้าใจคุณค่า ของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม รู้และเข้าใจบทบาทของงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนชีวิตและสังคม อิทธิพลของความเชื่อ ความศรัทธา ใน ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีผลต่อการสร้างงานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น • รู้และเข้าใจเกี่ยวกับเสียงดนตรี เสียงร้อง เครื่องดนตรี และบทบาทหน้าที่รู้ถึงการเคลื่อนที่ขึ้น ลง ของ ทำนองเพลง องค์ประกอบของดนตรี ศัพท์สังคีตในบทเพลง ประโยคและอารมณ์ของบทเพลงที่ฟัง ร้องและ บรรเลงเครื่องดนตรี ด้นสดอย่างง่าย ใช้และเก็บรักษาเครื่องดนตรีอย่างถูกวิธี อ่าน เขียนโน้ตไทยและสากลใน รูปแบบต่าง ๆ รู้ลักษณะของผู้ที่จะเล่นดนตรีได้ดี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ของบทเพลงที่ฟังสามารถใช้ดนตรีประกอบกิจกรรมทางนาฏศิลป์และ การเล่าเรื่อง • รู้และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมต่าง ๆ เรื่องราวดนตรีในประวัติศาสตร์อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อดนตรี รู้คุณค่าดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน เห็น ความสำคัญในการอนุรักษ์ รู้และเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์สามารถแสดงภาษาท่า นาฏยศัพท์พื้นฐาน สร้างสรรค์การ เคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์ และการละครง่าย ๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ และสามารถออกแบบเครื่อง แต่งกายหรืออุปกรณ์ประกอบการแสดงง่าย ๆ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์และการละครกับสิ่งที่ประสบ ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการชมการ

แสดง และบรรยายความรู้สึกของตนเองที่มีต่องานนาฏศิลป์ รู้และเข้าใจความสัมพันธ์และประโยชน์ของนาฏศิลป์ และการละคร สามารถเปรียบเทียบการแสดง ประเภทต่าง ๆ ของไทยในแต่ละท้องถิ่น และสิ่งที่การแสดงสะท้อน วัฒนธรรมประเพณีเห็นคุณค่าการรักษาและสืบ ทอดการแสดงนาฏศิลป์ไทย(กระทรวงศึกษา. 2551:184-185)

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 28 (บ้านจานเขื่องนามัง) ได้ใช้นวัตกรรม ชื่อ การพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้ สื่อวีดิโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้งหวาย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบ (Active Learning) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งการเรียนในวิชานี้มีปัญหาคือ

ประเด็นแรก คือครูจัดกิจกรรมนาฏศิลป์แบบเดิมๆคือผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพลงและท่ารำตามแบบแผน นาฏศิลป์โดยครู เป็นผู้สาธิตแล้วผู้เรียนปฏิบัติตามครูโดยครูและผู้เรียนไม่ได้ออกแบบท่ารำเอง ประเด็นที่สอง คือ ครูขาด สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพตอบสนองการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้ผู้เรียนขาดการคิดสร้างสรรค์ ในการคิดประดิษฐ์ท่ารำ ที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม รวมทั้งผู้เรียนขาดความภูมิใจ ในการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยปัญหาและสาเหตุการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เกิด ประสิทธิภาพพร้อมทั้งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทบทวนปัญหาและ สาเหตุดังกล่าวจะต้องจัดทำ สื่อการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม รวมทั้งผู้เรียนมีความภูมิใจในการส่งเสริมและอนุรักษ์ วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

ครูผู้สอนได้พัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวีดิโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้งหวาย” เอื้อให้ผู้สอนสามารถใช้ศาสตร์ในการบูรณาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ หลายรูปแบบ และมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเทคโนโลยีหลากหลาย รูปแบบมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเห็นรูปธรรมของเนื้อหาหรือเห็นภาพเสมือนจริงของการทดลอง การจำลองสถานที่ และเหตุการณ์ เพื่อแก้ปัญหาทักษะด้านนาฏศิลป์และการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

เชิงคุณภาพ

1. เพื่อพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา๒๘(บ้านจานเขื่องนามัง) ให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชานาฏศิลป์มากยิ่งขึ้น
3. เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาด้านทักษะด้านนาฏศิลป์ ชุด “รำตั้งหวาย”อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เชิงปริมาณ

1. นักเรียนร้อยละ 80 มีการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้งหวาย” ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. นักเรียนร้อยละ 80 มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชานาฏศิลป์ ได้เรียนรู้แบบบูรณาการและมีทักษะด้านนาฏศิลป์ สามารถถ่ายทอดในรูปแบบการแสดง ชุด “รำตั้งหวาย”

8. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

9. หลักการแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

แนวทางในการดำเนินงานได้แก่ วิดิทัศน์ประกอบการสอนนาฏศิลป์

วิดิทัศน์ หมายถึงการบันทึกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงลงในสารสังเคราะห์ที่เคลือบด้วย แม่เหล็กในรูปที่เป็นม้วน หรือเป็นตลับ หรือเป็นแหล่งบันทึกข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยระบบแอนะล็อก (Analog) หรือ ระบบดิจิทัล (Digital) โดยสามารถถ่ายทอดภาพและเสียงที่บันทึกนั้นออกมาได้ทางเครื่อง รัับโทรทัศน์ หรือคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีประโยชน์ในการสามารถถ่ายทอดทั้งภาพ และเสียงออกมาได้คราวเดียวกัน ทำให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการชมรายการวิดิทัศน์ นอกจากนั้นยังเป็นการดึงดูดความสนใจได้ เป็นอย่างดี และสามารถนำมาเปิดซ้ำได้ตามความต้องการ รูปแบบของรายการวิดิทัศน์ สามารถแบ่งออกได้ เป็น 3 ประเภท คือ 1) รายการวิดิทัศน์ เพื่อการค้า (Commercial Television) 2) รายการวิดิทัศน์เพื่อ การศึกษา (Education Television) และ 3) รายการวิดิทัศน์เพื่อการสอน (Instruction Television) โดยใน แต่ละรูปแบบมีกระบวนการผลิตรายการที่คล้ายคลึงโดยครอบคลุมด้านการวางแผนการผลิต การเตรียมการ ผลิตการดำเนินการผลิต และการประเมินผลการผลิต ในระหว่างการผลิตจะต้อง ทำงานประสานกันเป็นทีม เพื่อให้งานเป็นไปอย่างเรียบร้อย และผลงานมีคุณภาพ นาฏศิลป์หมายถึง ศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ นาฏศิลป์หมายถึง การฟ้อนรำ นาฏศิลป์หมายถึง ความเข้าใจของการละครฟ้อนรำ นาฏศิลป์หมายถึง การร้องร่าทำเพลง ให้เกิดความบันเทิงใจ อันประกอบด้วยความโน้มเอียง และ ความรู้สึก นาฏศิลป์ หมายถึง การฟ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติด้วยความประณีตอันลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจงอันละเอียดอ่อน นอกจากหมายถึงการฟ้อนรำ ระบำ รำ เต้นแล้วยัง หมายถึง การร้อง และการบรรเลงด้วย (สุมิตร เทพวงษ์ . 2541 : 1 - 2) ในสังคมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาในแต่ละประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของเชื้อชาติ ภาษา หรือเพศใดก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ทุกชาติทุกภาษาจะต้อง

มีเป็นเอกลักษณ์สิ่งนั้นได้แก่ ศิลปะ ซึ่งเป็น สิ่งที่สืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบันนี้ ไม่มีใครสามารถแย่งชิงไปได้ และยังเป็นเอกลักษณ์อันเด่นชัด ของชาตินั้น ๆ ที่จะต้องหวงแหนและรักษามิให้หมดสิ้นได้ รวมทั้งประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีความเป็น เอกราชมาช้านาน มีศิลปวัฒนธรรมที่บ่งถึงความเป็น เอกลักษณ์ของชาติ จนเป็นที่ชื่นชอบของนานาประเทศที่ ได้พบเห็นความงดงามในศิลปวัฒนธรรมไทย ถึงแม้ว่า

สังคมไทยปัจจุบันกำลังได้รับอิทธิพลทางด้านวัฒนธรรม จากต่างชาติอันหลากหลายที่กำลังหลั่งไหลเข้ามา มีบทบาทในสังคมไทยก็ตามแต่สิ่งหนึ่งที่คนไทยยังสามารถ อนุรักษ์และสืบทอดได้มาอยู่จนทุกวันนี้ก็คือ นาฏศิลป์ อันเป็นศิลปะประจำชาติคนไทยทุกคนควรช่วยกัน รักษาและให้การสนับสนุน เพื่อให้ศิลปะนี้คงอยู่สืบไปในอนาคต (สุมิตร เทพวงษ์ .2541 : 1) กิจกรรมนาฏศิลป์ จัดเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพราะเป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมจินตนาการของ ผู้เรียนให้สามารถแสดงออกให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยท่าทาง สีลา ตามแบบแผนของนาฏศิลป์ไทย ซึ่งจะค่อยๆ ปู พื้นฐานไปที่ละน้อย จนถึงการแสดงที่เป็นชุด จากการศึกษาเนื้อหากิจกรรมนาฏศิลป์ในหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า รำตั้งหอย เป็นชุดการรำที่มีบรรจุไว้ในเนื้อหากิจกรรมนาฏศิลป์ ซึ่งนับว่าเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติไทยที่มีมาแต่โบราณ เป็นการแสดงที่มีแบบแผนของท่ารำที่กำหนดไว้ท่ารำแต่ละท่ามีความสวยงามและสนุกสนานวิชานาฏศิลป์ไทยเป็นวิชาที่ต้องใช้ประสบการณ์และทักษะการ ปฏิบัติเป็นสำคัญ กล่าวคือ ต้องฝึกปฏิบัติท่ารำปฏิบัติซ้ำๆ เป็นเวลานานจึงจะก่อให้เกิดความชำนาญในการรำ ในการจัดการเรียนการสอนที่มีข้อจำกัดด้านเวลาเรียน เช่น ใช้เวลาเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทำให้ขาดความ ต่อเนื่องและเป็นปัญหาที่ทำให้การฝึกปฏิบัติท่ารำของนักเรียนไม่ถูกต้อง ขาดทักษะความชำนาญ ความงดงาม ในเรื่องของจังหวะดนตรี และท่ารำตามแบบแผนการแสดงนาฏศิลป์ไทยจากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ เห็นความสำคัญของสื่อนวัตกรรมในการเรียนการสอนนาฏศิลป์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหา ท่ารำนาฏศิลป์ด้วยตนเอง นับว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ไทยสำหรับผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงสนใจคิดสร้างสื่อนวัตกรรม ในรูปแบบวีดิทัศน์ประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ชุด รำตั้งหอย เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านนาฏศิลป์ไทยให้เกิดทักษะทางการเรียนนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ดีขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่วางไว้ มีทักษะความชำนาญทางนาฏศิลป์ดีขึ้นหลังจากใช้สื่อวีดิโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้งหอย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning) ที่สร้างขึ้น รวมทั้งยังให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างในการศึกษาท่ารำเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในทักษะทางด้าน นาฏศิลป์ไทยพื้นฐานดียิ่งขึ้น ประโยชน์ในการศึกษาวิชานาฏศิลป์ ประโยชน์โดยตรง ใช้เป็นวิชาชีพ ผู้ที่ศึกษาวิชานาฏศิลป์ อย่างชัดเจน ชำนิชำนาญ สามารถยึดเป็นอาชีพได้ เพราะใน กิจกรรมต่าง ๆ วิชานาฏศิลป์เข้าไปมีส่วนร่วมอยู่เสมอ เป็นการบริหารร่างกายให้มีสุขภาพสมบูรณ์ โดยเฉพาะ วิชานาฏศิลป์นั้นในขณะที่ฝึกหัดนับว่าเป็นการออกกำลังกายอย่างดีเยี่ยม ได้บริหารร่างกายทั่วทุกส่วน ประโยชน์ทางอ้อม ได้ชื่อว่าเป็นชาวไทยที่สมบูรณ์ รู้จักวัฒนธรรมของชาติตน การเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ในปัจจุบัน ชาว ต่างประเทศให้ความสนใจมาก ได้เข้า

มาสนใจศึกษาค้นคว้าแต่พวกเราชาวไทยถ้าหากไม่สนใจแล้ว วัฒนธรรม ในแขนงนี้ก็จะตกไปอยู่ในมือต่างชาติ ต่อไปเมื่อเราต้องการศึกษาก็จะต้องอาศัยข้อมูลจากพวกเขา แล้วอย่าง นี้จะได้ชื่อว่าเป็นวัฒนธรรมไทยได้อย่างไรพวกเราชาวไทยควรศึกษาศิลปวัฒนธรรมของเราเองไว้ให้ดีจะได้ชื่อว่า เป็นชาวไทยที่แท้จริง มีจิตใจอ่อนโยน นาฏศิลป์ช่วยให้ผู้เรียนมีจิตใจอ่อนโยน มีสติ และมีสมาธิที่มั่นคงไม่ หวั่นไหวไปกับสิ่งรอบข้าง ซึ่งทำให้ผู้นั้นมีความสามารถในขณะปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้ผลมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นช่วยผ่อนคลายและ

ความเครียดของจิตใจ ดังจะเห็นได้ว่า ศิลปินในแขนงนี้มีอายุยืนยาว มี สุขภาพดีเป็นส่วนมาก ช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพให้งดงามยิ่งขึ้น ผู้ที่เรียนนาฏศิลป์จะมีลักษณะพิเศษ เห็นได้เด่นชัด อาทิขณะเวลานั่งหรือ ยืน จะสง่างามเพราะได้รับการฝึกฝนวิธีการนั่งยืนมาเป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกัน เป็นผู้ที่มีรู้จักควบคุมอารมณ์ไม่ตื่นตระหนก และกล้าที่จะแสดงออก สิ่งต่างๆ เหล่านี้ เป็นผลจากประสบการณ์ ในการแสดงทั้งสิ้น ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนน้อยนาฏศิลป์ มีคุณประโยชน์ต่อผู้เรียนนอกนั้นประการไม่สามารถ นำมาบรรยายได้หมดบางอย่างเห็นได้ชัดบางอย่างเห็นที่ซ่อนอยู่ ผู้ที่ศึกษาเท่านั้นจึงจะเห็น ประโยชน์ พวกเราเยาวชนไทยผู้ซึ่งในอนาคตจะเป็นผู้ที่มีส่วนในการพัฒนาและบริหารประเทศชาติให้เจริญ รุ่งเรือง ควรจะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและศึกษาศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์ดนตรีให้คงอยู่คู่ชาติ ไทยสืบไป

อัตลักษณ์จังหวัดอุบลราชธานี

อุบลราชธานี มักเรียกโดยทั่วไปสั้นๆ ว่า อุบลฯ อักษรย่อ อบ เป็นจังหวัดขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีพื้นที่ขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ 2 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองจากจังหวัดนครราชสีมา และอันดับที่ 5 ของประเทศไทย และเป็นจังหวัดที่มีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของประเทศรองจากจังหวัดนครราชสีมา[ต้องการอ้างอิง] นับเป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีหลักฐานทั้งประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่เก่าแก่ เช่น ภาพเขียนสีที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม และยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง ประเพณีที่ขึ้นชื่อของจังหวัดนี้คือแห่เทียนพรรษา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ ประเทศลาว และประเทศกัมพูชา

จังหวัดอุบลราชธานีตั้งอยู่ในบริเวณแอ่งโคราช โดยมีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลายทั้งภูมิประเทศแบบที่ราบสูง ภูมิประเทศแบบภูเขาสลับซับซ้อนในชายแดนตอนใต้โดยเฉพาะบริเวณอำเภอน้ำยืนและนาจะหลวย โดยมีเทือกเขาที่สำคัญคือทิวเขาบรรทัดและทิวเขาพนมดงรัก มีแม่น้ำโขงกั้นระหว่างตัวจังหวัดและประเทศลาว และมีแม่น้ำสำคัญ ๆ ได้แก่ แม่น้ำมูลและแม่น้ำชี นอกจากนี้ยังมีลำน้ำที่สำคัญ ๆ หลายสาย มีลำเซบาย ลำเซบก ลำโดมใหญ่ และลำโดมน้อย

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนมากนิยมประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักโดยมีการทำนาข้าวและเพาะปลูกพืชไร่ชนิดต่าง ๆ เช่น ปอแก้ว มันสำปะหลัง ถั่วลิสง มีการเลี้ยงปศุสัตว์ และทำการประมงอยู่เล็กน้อย และยังมีอาชีพอื่น ๆ ที่สำคัญด้วย อาทิ อุตสาหกรรมและการค้าบริการ จังหวัดอุบลราชธานีได้รับขนานนามว่า "เมืองนักปราชญ์ เมืองศิลปินแห่งชาติ"

ด้านอัตลักษณ์ คือ จังหวัดอุบลราชธานีขึ้นชื่อในเรื่องหัตถกรรม ซึ่งได้แก่ ผ้าทอเมืองอุบล ผ้าฝ้ายทอมือหมอนขิด ผ้าขาวม้า ผ้าไหม เครื่องทองเหลือง เครื่องจักสานจำพวกกระจด กระจิบข้าว ช้องใส่ปลา ตะกร้า นอกจากนี้จังหวัดอุบลราชธานียังขึ้นชื่อในเรื่องของอาหารการกิน ได้แก่ หมูยอ กุนเชียง ไส้กรอกอีสาน และ เค็มบักนัด (เค็มสับปะรด) ซึ่งเป็นอาหารพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี ทำด้วยเนื้อปลาสาวยหรือปลาเทโพ หั่น

เป็นชิ้นยาวๆ ดองในน้ำเกลือและเนื้อสับปะรดที่ซอยเป็นชิ้นเล็กๆ บรรจุในขวดแก้ว สามารถนำมาปรุงเป็นอาหารได้หลายอย่าง เช่น อาหารประเภทหลน มีจำหน่ายทั่วไปในตัวเมือง ผลิตภัณฑ์ทองเหลืองชุมชนบ้านปะอ่าว บ้านปะอ่าวเป็นหมู่บ้านที่เก่าแก่มากแห่งหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นหมู่บ้านที่มีอาชีพที่เป็นสัญลักษณ์ประจำหมู่บ้าน ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ คือ การทำเครื่องทองเหลือง กรรมวิธีการผลิตยังเป็นแบบดั้งเดิม นอกจากนี้แล้ว ในหมู่บ้านยังมีศูนย์สาธิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทองเหลือง และทอผ้าไหมที่สวยงาม เปิดทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ เป็นต้น

ด้านศิลปวัฒนธรรมและดนตรีพื้นบ้าน อาทิ การฟ้อนรำ..จังหวัดอุบลราชธานี

รำตั้งหวาย

ตั้งหวาย เป็นชื่อเมืองหนึ่งในแคว้นสะหวันนะเขต แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ชาวตั้งหวายมีวัฒนธรรมการขับลำด้วยท่วงทำนองแบบเฉพาะของตน เรียกลำทำนองนี้ว่า "ลำตั้งหวาย" หมายถึงลำด้วยท่วงทำนองแบบชาวตั้งหวาย หรือลำสังวาดตั้งหวาย นั่นเอง

ฟ้อนตั้งหวาย เป็นชุดการแสดงเมื่อ นายประดิษฐ์ แก้วชิน ได้ไปพบการแสดงนี้ในอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เห็นว่าการแสดงหมอลำตั้งหวายมีทำนองสนุกสนาน จึงได้ทดลองให้เด็กนักเรียนมาฝึกหัด แล้วนำออกไปแสดงในงานปีใหม่ ที่ทุ่งศรีเมืองกลางเมืองอุบลราชธานี เมื่อปี พ.ศ.2514

ต่อมา อ.ศิริเพ็ญ หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์วิทยาลัยครูอุบลราชธานี (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี) เห็นควรจะส่งเสริมให้เป็นชุดการแสดงประจำจังหวัด จึงได้นำเอาต้นแบบไปเพิ่มเติมให้สวยงามมากยิ่งขึ้น

เนื้อเรื่อง "ลำตัดหวาย" ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

(เกริ่นนำ) โอ..... บุญเอ๋ย บุญอินางที่เคยสร้าง ชางบ่เป็นหนทาง โอ้ยหนทาง พอให้น้องได้เที่ยว ละชางมีบาบมาเล่น
เซ็น ละชางมีเวรมาเล่นต้อง ทำให้น้องห่างพี่ชาย ห่างพี่ชาย โอ้ยละนา ....

(กล่าวคำกลอน)

ตั้งหายนี่มีมาแต่โบราณ	ชาวอีสานบำรุงไว้อย่าให้หาย
ของเขาดีมีไว้อย่าทำลาย	ขอพี่น้องทั้งหลายจงได้ชม
เขมรรฐอำเภอดินบ้านเกิด	ช่วยกันเกิดรักษาไว้อย่าได้สูญ
ทำฟ่อนรำต่างๆช่วยเพิ่มพูน	อย่าให้สูญเสียศิลปะเรา

.....

(ขึ้นทำนองลำ)

(หญิง) บัดนี้ข้าขอยอนอแม่มนมือน้อม ชูลีกรเด้อแม่่นก้มกราบ ชูสลอนนอนบนอนบนิ้ว ถวายให้ดอกผู้อยู่เทิง อ้ายพี่
คนงามนี่นา หนาคิงกลม (เยือกๆๆๆ)

(หญิง) ชายเอ๋ย จุดประสงค์นอแม่่นหมายมั่น เพื่อเผยแพร่ศิลปพื้นบ้านเก่า ของไทยเฮานอตั้งแต่ก่อน โบราณผู้ให้
เฟื่องให้ฟู อ้ายพี่ของน้องนี่นา คนงามเอ๋ย (เยือกๆๆๆ)

(ชาย) คำนาง ปูเป็นทางนอเพื่อเลือกแต่้ม ทางอีสานนอบให้หลุดหล่น มรภ.อุบลฯ เฮาแม่่นพวกพ้อง นำมาอ้อง
ออกโฆษณา หล่าพี่คนงามนี่เอ๋ย หนองหมาว้อ (เยือกๆๆๆ)

(หญิง) ชายเอ๋ย หาเอาดั่งกะละแม่่นหวายแข็ง ลำแต่เทิงน้อบ้านเจียดก่อ สืบแต่ก่อเด้อชุมผู้เฒ่า ไบลานพุ้นดอกพั้นกะ
หาย ดอกพั้นกะหาย ดอกพั้นกะหาย อ้ายพี่ของน้องนี่นา คนงามเอ๋ย (เยือกๆๆๆ)

(ชาย) คำนาง คนจบบุเต้อแม่่นจั่งน้อง งามๆเต้อแม่่นจั่งน้อง ชางบ่ไปน้อแม่่นกินข้าว หวังมองนอแม่่นนำไก่ คนชื้อฮ้าย
คือว่าจั่งอ้าย กินข้าวแม่่นบ้ายปลา หล่าพี่คนงามนี่เอ๋ย ครูบ้านนอก (เยือกๆๆๆ)

(หญิง) ชายเอ๋ย คิดถึงครานอแม่่นเฮาเว้า อยู่เถียงนานน้อบมีฝา แม่สิฟาदनอแม่่นไม้ค้อน แม่สิย้อนอแม่่นไม้สั้ง ดี
น้องน้นแต่ผู้เดียว น้นแต่ผู้เดียว น้นแต่ผู้เดียว อ้ายพี่ของน้องนี่นา คนงามเอ๋ย (เยือกๆๆๆ)

(ชาย) นางเอ๋ย ไปบ่เมื่อนอแม่่นนำอ้าย เมื่อนำนอแม่่นอ้ายบ่ คารถอ้ายบ่ให้เสีย ค่าเฮืออ้ายบ่ให้จ้าง อ้ายสิตายนอ
แม่่นเป็นช้าง เอราวัดนอให้น้องชื้อ ตายเป็นรถนอแม่่นแท็กชื้อ ให้น้องนี่ชื้อผู้เดียว ชื้อผู้เดียว ชื้อผู้เดียว หล่าพี่คนงามนี่เอ๋ย
คนงามเอ๋ย (เยือกๆๆๆ)

(หญิง) ชายเอ๋ย ย้านบ่จริงนอแม่่นจั่งว่า สีมพูนนอแม่่นจั่งว่า หย่านคือตอกกะลิแม่่นมัดกล้า ดำนาแล้วดอกเหยียบใส่
ตม เหยียบใส่ตม เหยียบใส่ตม อ้ายพี่ของน้องนี่นา คนงามเอ๋ย (เยือกๆๆๆ)

(ชาย) บัดนี้ ขอสมพรนอแม่่นไปให้ ทหารไทยนอแม่่นกล้าแกร่ง ทั้งชายแดนและตำรวจน้ำ อ.ส.กล้าท่านจงเจริญ

สรรเสริญบุญญาองค์เจ้า ขอให้สุขขมอแมนทั่วหน้า ชาวประชาทุกคืนทุกวัน ทุกคืนทุกวัน ทุกคืนทุกวัน หล้าพี่คนงามนี้
 เอย คนงามเอย (เยือกๆๆๆ)

(ขึ้นทำนองเต้ยโงง)

เอ้าลาลาลาลาที่ เอ้าลาลาลาลาที่ ขอให้โชคดีเถิดนะแพนจำ
 เสียงจากลูกทุ่งบ้านนา เสียงจากลูกทุ่งบ้านนา โชคดีเถิดหนาลองฟังกันใหม่
 ถ้าหากสนใจฉันขอขอบคุณ ถ้าหากสนใจฉันขอขอบคุณ
 คันไกลคันไกลกันแล้ว คันไกลคันไกลกันแล้ว เอื้อแจ่มมันไกลจากฝั่ง เอื้อแจ่มมันไกลจากฝั่ง ดอกสะเม้งละมั้นไกลจาก
 ต้น จากต้นละจากต้น จากต้น บ่มีได้แม่กลิ่นหอม นั้นละนาหนานวลนา ละนาคนไทยนี้นา หางตาเจ้าลักท่าลา
 พวกฉันขอลาไปแล้ว พวกฉันขอลาเจ้าไปแล้ว

.....

ที่มา : ชมรมศิลปวัฒนธรรมอีสาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใต้ฉัตรจันทร์สนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปทุม
 วัน กรุงเทพฯ ; อดีศักดิ์ สาศิริ เอื้อเพื่อภาพวาดและข้อมูลบางส่วน

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

Active Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้หนึ่ง แปรตามตัวก็คือ เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการแก้ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า “เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในการนี้ ครูต้องลดบทบาทในการสอน และการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการ และกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น และอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อนๆ

การสอนแบบ Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการลงมือกระทำ และใช้กระบวนการคิด โดยผู้เรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receivers) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co - creators) ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สารสนเทศทำให้การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจากยุคโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นจะต้องมีความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาทีทำให้นเนื้อหาวิชามีมากขึ้นกว่าที่จะเรียนรู้จากในห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยการ “พูด บอก เล่า” ไม่สามารถจะพัฒนาให้ผู้เรียนให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และการเรียนรู้ของผู้เรียน จากผู้สอนคือผู้ถ่ายทอดปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วยตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย (รัตนชนก รัตนภูมิ, 2564)

Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตหลักการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน Active Learning จึงถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริม student engagement, enhance relevance, and improve motivation ของผู้เรียน

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

1 การระบุปัญหา (Problem) ความคิดในการพัฒนานวัตกรรมนั้น ส่วนใหญ่จะเริ่มจากการมองเห็นปัญหา และต้องการแก้ไขปัญหานั้นให้ประสบความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ

2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Objective) เมื่อกำหนดปัญหาแล้วก็กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อจัดทำหรือพัฒนานวัตกรรมให้มีคุณสมบัติ หรือลักษณะตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3 การศึกษาข้อจำกัดต่างๆ (Constraints) ผู้พัฒนานวัตกรรมทางด้านการเรียนการสอนต้องศึกษาข้อมูลของปัญหาและข้อจำกัดที่จะใช้นวัตกรรมนั้น เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ได้จริง

4 การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม (Innovation) ผู้จัดทำหรือพัฒนานวัตกรรมจะต้องมีความรู้ ประสบการณ์ ความริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งอาจนำของเก่ามาปรับปรุง ดัดแปลง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรืออาจคิดค้นขึ้นมาใหม่ทั้งหมด นวัตกรรมทางการศึกษามีรูปแบบแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาหรือวัตถุประสงค์ของนวัตกรรมนั้น เช่นอาจมีลักษณะเป็นแนวคิด หลักการ แนวทาง ระบบ รูปแบบ วิธีการ กระบวนการ เทคนิค หรือสิ่งประดิษฐ์ และเทคโนโลยี เป็นต้น

5 การทดลองใช้ (Experimentation) เมื่อคิดค้นหรือประดิษฐ์นวัตกรรมทางการศึกษาแล้ว ต้องทดลองนวัตกรรม ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขผลการทดลองจะทำให้ได้ข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมต่อไป ถ้าหากมีการทดลองใช้นวัตกรรมหลายครั้งก็ย่อมมีความมั่นใจในประสิทธิภาพของนวัตกรรมนั้น

6 การเผยแพร่ (Dissemination) เมื่อมั่นใจนวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพแล้วก็สามารถนำไปเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก

ขั้นตอนการใช้พัฒนานวัตกรรม

1) ขั้นตอนดำเนินการ (Do)

1.1) ครูผู้สอน ดำเนินการวิเคราะห์วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1.2) ครูผู้สอนจัดทำแผนบูรณาการการจัดการ

เรียนรู้ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการวัดผลประเมินผล ให้ให้เหมาะสมกับสภาพชุมชน และศักยภาพของโรงเรียน ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning)

1.3) ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning)

2) ขั้นตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนา (Check)

2.1) ประเมินผลการเรียนรู้และพิจารณาผลการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งในด้านของความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และทัศนคติการของผู้เรียน ทั้งรายบุคคลและภาพรวม

2.1.1) ไม่ผ่าน ดำเนินการแก้ไขตามขั้นตอน ดังนี้

- วิเคราะห์ปัญหา
- วางแผนการแก้ปัญหาและพัฒนา
- จัดกิจกรรมการแก้ปัญหาและพัฒนา
- เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล
- สรุปผลการแก้ปัญหาและการพัฒนา

2.1.2) ผ่าน ดำเนินการขั้นต่อไป

3) ขั้นสรุปและรายงาน (Act)

ครูสรุปผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และรายงานผลการจัดการเรียนรู้

กระบวนการหาคุณภาพของนวัตกรรม

โดยครูผู้สอน ตั้งตัวชี้วัดคุณค่าของสื่อหรือนวัตกรรม โดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นหลักกว่ามีคุณภาพ โดยคำนึงถึงการหาคุณภาพหรือการตรวจสอบคุณภาพของสื่อหรือนวัตกรรมซึ่งสำหรับการหาคุณภาพของนวัตกรรมสามารถทำได้หลายวิธี แต่ในที่นี้จะขอก้าววิธีการหาประสิทธิภาพ E1/E2 ดังนี้

1. นำสื่อ/นวัตกรรมที่สร้างขึ้น พร้อมวัสดุประสงค์การวิจัย/ศึกษา พร้อมนิยามศัพท์และแบบแสดงความคิดเห็น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 คน โดยผ่านกระบวนการ PLC ในโรงเรียน
2. นำรายการที่ผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา28 (บ้านจ่านกร้อง) จำนวน 3 ท่าน แสดงความคิดเห็นมาให้ค่าน้ำหนักคะแนน ถ้าเหมาะสม ได้ค่าน้ำหนัก +1 ถ้าไม่แน่ใจ ได้ค่าน้ำหนัก 0 และถ้าไม่เหมาะสม ได้ค่าน้ำหนัก -1
3. บันทึกค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละคน และทำการวิเคราะห์หาค่า IOC (หมายเหตุ ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้)

การตรวจสอบคุณภาพสื่อ/นวัตกรรมบางอย่าง เมื่อผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จะต้องนำไปทดลองใช้ (Try-out) หรือนำไปให้นักเรียนที่เป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มที่ศึกษา ทำการตรวจสอบ เช่น ชุดการสอน ที่เรียกว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E1 /E2) คือ 75/75

E1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ (ขณะทำงาน) E2หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

4. ปรับปรุงผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

ขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพนวัตกรรม E1/E2

1. ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เรียกว่า แบบเดี่ยว (หนึ่งคน) หรือ 1:1 หมายถึง ทดลองใช้นวัตกรรมกับนักเรียน 3 คน ที่ประกอบด้วย เก่ง ปานกลางและอ่อน อย่างละ 1 คน แล้วคำนวณหา E1 /E2 แล้วนำมาปรับปรุง

2. ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เรียกว่าแบบกลุ่ม หรือ 1:10 หมายถึง ทดลองใช้นวัตกรรมกับนักเรียนประมาณ 5-10 คน ที่ประกอบด้วย เก่ง ปานกลางและอ่อนคละกันไปในจำนวนเท่า ๆ กัน แล้วคำนวณหา E1 /E2 แล้วนำมาปรับปรุง

3. ทดลองกับกลุ่มใหญ่ที่เรียกว่าภาคสนาม หรือ 1 ห้องเรียน หมายถึง ทดลองใช้นวัตกรรมกับนักเรียน 1 ห้องเรียน แล้วคำนวณหา E1 /E2 แล้วนำผลการวิเคราะห์เทียบกับเกณฑ์ ถ้าต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 ก็ยอมรับได้

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

1. ความใหม่ (Newness) หมายถึง เป็นสิ่งใหม่ที่ถูกพัฒนาขึ้น บริการ หรือกระบวนการ โดยจะเป็นการปรับปรุงจากของเดิมหรือพัฒนาขึ้นใหม่ ได้แก่ สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “ رأ้งตั้งหวาย ” สำหรับใช้เพื่อการฝึกทักษะด้านนาฏศิลป์

2. ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ (Economic Benefits) หรือการสร้างความสำเร็จในเชิงพาณิชย์ คือ สามารถเผยแพร่ นาฏศิลป์ประจำท้องถิ่น ของจังหวัดอุบลราชธานี เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจในชุมชน

3. การใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ (Knowledge and Creativity Idea) เป็นฐานของการพัฒนาทักษะด้านนาฏศิลป์สู่การเป็นนวัตกรรม คือ สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “ رأ้งตั้งหวาย ”

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนมีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดการเรียนรู้ ด้านนาฏศิลป์ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “ رأ้งตั้งหวาย ” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning)

2. ครูมีนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้ง หวาย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning)

3. นักเรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

3.1 ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

3.2 ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

3.3 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)

3.4 ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills)

4. ชุมชนให้การสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้

13. งบประมาณเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

จำนวน 1,000 บาท

14. การประเมินผล

การประเมินผล จากการสังเกตการปฏิบัติทำรำตั้งหวาย จากนวัตกรรมที่ความ สอดคล้องกับ เนื้อหา ของ ชุดการสอนนาฏศิลป์ ได้ครบตาม องค์ประกอบของ การสร้างสื่อวีดิทัศน์ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ นวัตกรรมมีความ คิด ที่แปลกใหม่มี เอกลักษณ์เฉพาะตัว มีการประยุกต์ใช้วัสดุ และวิธีการ สร้างสรรค์ นวัตกรรมแปลก ใหม่มีการใช้ วัสดุที่ แตกต่างออกไปจาก เดิมทั้งหมด นวัตกรรมที่สร้างขึ้น สามารถ แก้ปัญหาได้ ศึกษา ค้นคว้าตาม ความถนัด ความสามารถในการ แก้ปัญหาด้วยตนเอง ได้ครบทุกขั้นตอน ปฏิบัติตามขั้นตอน การพัฒนานวัตกรรม ครบตาม วัตถุประสงค์ นำนวัตกรรมไปใช้ แสดงและสามารถใช้ กลวิธีในการเคลื่อน บังคับเคลื่อนไหวได้ อย่างสมบูรณ์แบบ สามารถนำไปใช้ได้ดี

การประเมินผล ใช้การทดลองแบบ 1:1 หมายถึง การทดลองใช้นวัตกรรมกับผู้เรียนแต่ละคน จำนวน 3 คน โดยสุ่มเลือกนักเรียนที่มีทักษะด้านนาฏศิลป์ เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน โดยผู้พัฒนานวัตกรรมสังเกต การใช้นวัตกรรมของแต่ละคนอย่างใกล้ชิด

การประเมินและการปรับปรุงครั้งที่ 1 หมายถึงการนำผลการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งมาประเมินผลและ ปรับปรุงนวัตกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

การทดลองแบบกลุ่มเล็ก หมายถึงการทดลองใช้นวัตกรรมกับผู้เรียนกลุ่มเล็ก จำนวน 9 คนโดยการสุ่ม ผู้เรียนที่มีทักษะด้านนาฏศิลป์เก่ง ปานกลาง และอ่อนอย่างละ 3 คนโดยจัดให้มีการสอบปฏิบัติก่อนเรียนและหลัง เรียน

การประเมินและการปรับปรุงครั้งที่ 2 หมายถึงการนำผลการสอบปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียนมา วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยอาจใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 หรือการเปรียบเทียบผลการ

สอบปฏิบัติก่อนเรียนกับหลังเรียน(t-test) ในการประเมินการสอนด้านนาฏศิลป์ โดยใช้วิธีการ โดยใช้สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle ประกอบการสอน ชุด “รำตั้งห้วย” ร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ (Active Learning)

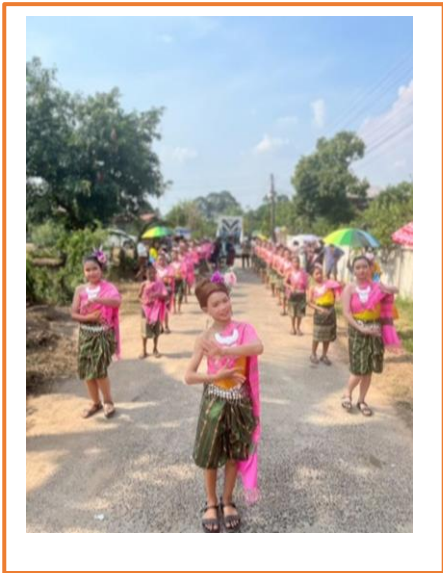
15. ภาพกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวอย่างผลงานนักเรียน

ภาคผนวก

แผนการจัดการการเรียนรู้

รายวิชาศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์

รหัสวิชา ศ 16102

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ หน่วยการเรียนรู้ที่1 นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

เรื่อง ชุดการแสดง “รำตงหวาย”

เวลา 2 ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางจตุพร พรหมทอง

วันที่สอน.....

1. แนวคิด/ความสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ใช้นวัตกรรม สื่อวิดีโอ Slow Motion & Multi-Angle เพื่อช่วยให้นักเรียนมองเห็นรายละเอียดท่ารำ มุมมือ เท้า จังหวะ และการเคลื่อนไหวอย่างชัดเจน สามารถเรียนรู้ได้ตามจังหวะของตนเอง ร่วมกับกระบวนการ Active Learning ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ วิเคราะห์ แก้ไข และสะท้อนผลการเรียนรู้

2. มาตรฐาน/ตัวชี้วัด (กลุ่มสาระศิลปะ)

- เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์
- ปฏิบัติท่ารำพื้นฐานและการแสดงพื้นบ้านได้ถูกต้องตามจังหวะ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

- อธิบายความเป็นมาของการแสดงรำตงหวายได้
- บอกลักษณะเด่นของท่ารำและจังหวะดนตรีได้

ด้านทักษะ (P)

- ปฏิบัติท่ารำตงหวายได้ถูกต้องอย่างน้อย 80%
- เคลื่อนไหวสอดคล้องกับจังหวะดนตรี

ด้านคุณลักษณะ (A)

- มีความกล้าแสดงออก
- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความรับผิดชอบ

4. สาระสำคัญ

รำตงหวายเป็นการแสดงพื้นบ้านที่มีจังหวะสนุกสนาน ใช้การเคลื่อนไหวแขนและลำตัวอย่างอ่อนช้อย การเรียนรู้ผ่านวิดีโอแบบ Slow Motion และหลายมุมมองช่วยให้นักเรียนเห็นรายละเอียดท่าทางชัดเจนและพัฒนาทักษะได้แม่นยำขึ้น

5. สื่อ/นวัตกรรม

1. วิดีโอการร่ำต้งหวายแบบปกติ
2. วิดีโอ Slow Motion (เน้นท่ามือ เท้า การหมุนตัว)
3. วิดีโอ Multi-Angle (ด้านหน้า ด้านข้าง ด้านบน)
4. โพรเจกเตอร์ / โทรทัศน์
5. ใบงานวิเคราะห์ท่ารำ

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Active Learning)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (10 นาที)

- ครูเปิดวิดีโอการแสดงร่ำต้งหวายแบบปกติ
- ตั้งคำถามชวนคิด เช่น
- ท่ารำมีลักษณะเด่นอย่างไร
- นักเรียนสังเกตเห็นการใช้มือและเท้าอย่างไร

ขั้นที่ 2 เรียนรู้ผ่านสื่อ (30 นาที)

- เปิดวิดีโอแบบ Slow Motion
- ให้นักเรียนจดบันทึกท่าที่สำคัญ
- เปิดวิดีโอ Multi-Angle เปรียบเทียบมุมมอง
- แบ่งกลุ่มวิเคราะห์ว่า “มุมไหนช่วยให้เห็นรายละเอียดที่ดีที่สุด เพราะอะไร”

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ (40 นาที)

- นักเรียนฝึกท่ารำตามวิดีโอ (แบ่งช่วงสั้น ๆ)
- ฝึกเป็นกลุ่มย่อย
- นักเรียนผลัดกันเป็นผู้นำฝึก
- ใช้แท็บเล็ต/มือถือบันทึกวิดีโอการรำของตนเอง

ขั้นที่ 4 สะท้อนผล (20 นาที)

- เปิดวิดีโอของนักเรียนเปรียบเทียบกับต้นแบบ
- ให้เพื่อนร่วมชั้นให้ข้อเสนอแนะเชิงบวก
- ครูสรุปจุดเด่นและจุดพัฒนา

ขั้นที่ 5 สรุปองค์ความรู้ (20 นาที)

- ร่วมกันสรุปเทคนิคสำคัญของร่ำต้งหวาย
- ให้นักเรียนเขียน Reflection สั้น ๆ
- วันนี้ได้เรียนรู้อะไร
- สิ่งที่ได้ดี
- สิ่งที่ต้องพัฒนา

7. การวัดและประเมินผล

ด้าน	วิธีประเมิน	เครื่องมือ
ความรู้	ตอบคำถาม/ใบงาน	แบบประเมินใบงาน
ทักษะ	การปฏิบัติทำร่ำ	แบบประเมินรูบริก 4 ระดับ
คุณลักษณะ	การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม

8. เกณฑ์การประเมินทักษะ (ตัวอย่างรูบริก)

- ระดับ 4 – ทำร่ำถูกต้อง จังหวะดี มั่นใจ
- ระดับ 3 – ทำร่ำถูกต้องเกือบทั้งหมด
- ระดับ 2 – มีข้อผิดพลาดบางส่วน
- ระดับ 1 – ต้องปรับปรุง

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติทำร่ำได้แม่นยำขึ้น
- มีความกล้าแสดงออก
- เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและสนุกกับการเรียน

10. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

(KPA).....

.....

.....

2. สมรรถนะ

สำคัญ.....

.....

.....

3. คุณลักษณะที่พึง

ประสงค์.....
.....
.....

4. ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....

5. แนวทางในการแก้ไขและพัฒนา

.....
.....

ลงชื่อ
(นางจตุพร พรหมทอง)
ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนไทยรัฐวิทยา28(บ้านจานเขื่องนามั่ง)

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ
(นายเอกราช ทองรอง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา28(บ้านจานเขื่องนามั่ง)

ใบงานวิเคราะห์ท่ารำ ชุด “รำตั้งหวาย”

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ป.6/..... เลขที่ .....

คำชี้แจง: ให้นักเรียนชมวิดีโอ Slow Motion และ Multi-Angle แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1) ลักษณะเด่นของท่ารำตั้งหวายคืออะไร

.....
.....
.....

2) การใช้มือมีลักษณะอย่างไร (อธิบายตำแหน่งมือและการเคลื่อนไหว)

.....
.....
.....

3) การใช้เท้าและจังหวะก้าวเท้าเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

4) เมื่อดูแบบ Slow Motion นักเรียนสังเกตเห็นรายละเอียดใดชัดเจนขึ้น

.....
.....
.....

5) มุมกล้องใดช่วยให้เข้าใจท่ารำมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

6) นักเรียนคิดว่าท่ารำช่วงใดทำได้ดีที่สุด เพราะอะไร

.....
.....
.....

7) สิ่งที่ต้องพัฒนาของตนเองคืออะไร และจะปรับปรุงอย่างไร

.....

.....

.....

แบบประเมินรูปการปฏิบัติการแสดง “รำตงหวาย”

ชื่อผู้ประเมิน ..... วันที่ .....

รายการประเมิน	ระดับ 4 ดีเยี่ยม	ระดับ 3 ดี	ระดับ 2 พอใช้	ระดับ 1 ปรับปรุง
ความถูกต้องของท่ารำ	ถูกต้องครบถ้วน แม่นยำ	ถูกต้องเกือบ ทั้งหมด	ผิดพลาดบางส่วน	ต้องปรับปรุงอย่าง มาก
ความสอดคล้องกับ จังหวะดนตรี	ตรงจังหวะ สม่ำเสมอ	คลาดเคลื่อน เล็กน้อย	ช้าหรือเร็วบาง ช่วง	ไม่ตรงจังหวะ
ความอ่อนช้อยและ ความต่อเนื่อง	เคลื่อนไหว ต่อเนื่อง สวยงาม	ต่อเนื่องดี	ติดขัดบางช่วง	ขาดความต่อเนื่อง
ความมั่นใจและการ แสดงออก	มั่นใจ กล้า แสดงออกดีมาก	มั่นใจดี	ยังไม่มั่นใจ	ขาดความมั่นใจ

สรุปผลการประเมิน / ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....